

VEDTÆGTER FOR UDDANNELSE AF ZOOLOGISKE KONSERVATORER INDENFOR
DANSK ZOOLOGISK KONSERVATORFORENING (D.Z.K)

2015

§ 1 Almindelige bestemmelser

stk.1. Nedenstående vedtægter er bindende for alle læremestre, der uddanner elever i DZK's regi.

stk.2. Under uddannelsen kan der ikke opnås SU i henhold til gældende regler.

stk.3. Uddannelsen er en mesterlære, som kun kan foregå på læresteder, der kan godkendes jvf. §3 stk. 2.

stk.4. Uddannelsesbevis udstedes, når eleven har bestået såvel den teoretiske som den praktiske prøve jvf. § 4.

stk.5. DZK's faglige udvalg jvf. § 2 varetager administrationen af uddannelsen.

§ 2 Det faglige udvalg

stk.1.

a. Det faglige udvalg består af 5 medlemmer, der fungerer som skuemestre ved prøverne, og en suppleant; samt eventuelt en elevrepræsentant jvf. Stk. 2.

b. Bestyrelsen skal have mindst een repræsentant i udvalget.

c. Til at lede og koordinere arbejdet vælger udvalget en formand og en næstformand.

d. Udvalgets medlemmer har tavshedspligt angående forhold, de får kendskab til gennem arbejdet i udvalget.

e. Udvalgets medlemmer vælges af generalforsamlingen for tre år.

Suppleanten, der vælges af generalforsamlingen for et år af gangen, har ret til at deltage i udvalgets møder - uden stemmeret.

Stk.2.

a. En elevrepræsentant vælges ved almindeligt flertal blandt eleverne for et år.

b. Ved møder, der berører uddannelsen i almindelighed, kan elevrepræsentanten deltage som observatør uden stemmeret.

c. Elevrepræsentanten skal orienteres om alle beslutninger, der træffes i udvalget.

Stk.3. Udvalgets opgave er:

- a. At godkende læresteder i henhold til § 3 stk. 2.
- b. At godkende og påtegne lærekontrakter, og i øvrigt være behjælpelig ved oprettelse af læreforhold.
- c. At ajourføre uddannelsesvedtægter.
- d. At mægle i tvistigheder mellem elev og læremester.
- e. At afholde prøver.
- f. At føre løbende kontrol med læreforholdene, give vejledning og ved evt. overtrædelse af disse uddannelsesvedtægter at udstede skriftlige påtaler eller påbud.
- g. At ophæve læreforhold hvor der trods skriftlige påbud sker grove eller gentagne overtrædelser af disse uddannelsesvedtægter. (jf. § 3 stk. 15)
- h. At varetage uddannelsesrelevante opgaver, som bestyrelsen i øvrigt ønsker løst.
- i. At føre beslutningsprotokol over udvalgets arbejde, og at sørge for forsvarlig opbevaring så længe foreningen består.

Stk.4. Afgørelser og anke.

- a. Udvalget er beslutningsdygtigt, når mindst tre medlemmer er til stede.
- b. Afgørelser træffes ved almindeligt stemmeflertal.
- c. Udvalgets afgørelser kan ankes til bestyrelsen, og eventuelt forelægges på generalforsamlingen.

§ 3 Uddannelsesregler

Stk.1.

Som elever kan optages personer, der er fyldt 18 år og har bestået folkeskolens afgangsprøve med et gennemsnit på 2 eller derover - eller tilsvarende skoleuddannelse. Inden læretidens start skal personen have gennemført et sikkerhedskursus i epoxy og isocyanater.

Stk.2.

Som lærested kan godkendes enhver autoriseret konservatorvirksomhed, der opfylder Arbejdstilsynets krav og har eksisteret i mere end ét år.

Virksomhedens produktion skal være så alsidig, at den dækker bestemmelserne i §4

Eventuelt kan der forud for læreforholdets oprettelse laves aftale med en anden virksomhed, der opfylder kravene i dette stk. om at forestå en del af uddannelsen.

Virksomhedens indehaver eller en i firmaet ansat, navngivet konservator skal være fuldtidsbeskæftiget med konservatorvirksomhed, og have faglige kvalifikationer der sandsynliggør, at vedkommende er i stand til at give eleven en forsvarlig praktisk og teoretisk oplæring. Den ansvarlige for oplæringen anføres i lærekontrakten.

Stk.3.

Lærestedets indehaver er endeligt ansvarlig for elevens oplæring.

Stk.4.

Læremestre, der er interessemedlemmer i D.Z.K. skal, i den tid lærekontrakten er gældende, årligt betale foreningen et gebyr, svarende til forskellen mellem det til enhver tid gældende kontingent for interessemedlemmer og aktivt medlemskab.

Læremestre der ikke er medlemmer af D.Z.K. skal, i den tid kontrakten er gældende årligt betale et gebyr, svarende til det til enhver tid gældende kontingent for aktivt medlemskab.

Stk.5.

Ved et læreforholds oprettelse udfærdiges en lærekontrakt på D.Z.K. 's formular.

Stk.6. Læretiden

a. Læretiden er 4 år. Det ønskes ikke, at der startes læreforhold i december og januar måned. Der kan i særlige tilfælde dispenseres for dette.

b. Hvis eleven ved læreforholdets indgåelse kan dokumentere væsentlige faglige kundskaber f.eks. erhvervet via læreforhold i udlandet, fagskoleophold eller længere tids beskæftigelse i et konservatorfirma, kan læretiden reduceres med indtil to år. Reduktionstiden fastsættes i hvert enkelt tilfælde af det faglige udvalg.

c. De første 6 måneder af læretiden er en gensidig prøvetid, hvor begge parter kan begære kontrakten ophævet.

I løbet af prøvetiden skal

- Elever på linie 1 (Jfr. §3 stk. 11) i rimeligt opfang have arbejdet med hele processen ved udstopning af fugle og mindre pattedyr.
- Elever på linie 2. (Jfr. §3 stk. 12.) skal have arbejdet med hele processen ved montering af både hovedmontager og fuldmonteringer af større pattedyr.

- Elever på begge linjer gøres bekendt med indholdet af de love og bekendtgørelser mm., som faget virker under.

d. Ved påbegyndelsen af det sidste læreår, skal eleven have opnået en vis rutine i de beskrevne fagområder.

Indenfor det næstsidste læreår afholdes en kontrolprøve, hvor to medlemmer af det faglige udvalg beser præparater, som eleven har lavet, og eksaminerer denne i artsbestemmelse jfr. § 4 stk. 3 punkt c, samt lovkendskab.

Ved denne prøve gives der ikke karakter, men det faglige udvalgs repræsentanter udfærdiger en rapport, hvor evt. mangler ved elevens kunnen påpeges. I tilfælde af særlig mangelfuld oplæring kan det faglige udvalg pålægge læremesteren, at få eleven i praktik indenfor det fagområde hvor oplæringen ikke har været tilstrækkelig.

Praktikkens varighed kan evt. fastsættes af det faglige udvalg, der skal være behjælpelig med etableringen af praktikforholdet og løsning af de praktiske problemer i forbindelse hermed.

e. Kontrolprøven kan afholdes hvor det er belejligt både med hensyn til tid og sted.

Repræsentanterne for det faglige udvalg skal have godtgjort dokumenterede udgifter til rejse, ophold m.v. af læremesteren, jfr. bestemmelserne i § 4 stk. 2. punkt d. Hvis kontrolprøven afholdes i forbindelse med en teoretisk prøve jfr. §4 stk. 3, afholdes alle udgifter af DZK jfr. §4 stk.3 punkt f.

Stk.7. Praktik i specielle fagområder.

a. Hvis parterne ønsker det, og det i øvrigt er praktisk muligt, kan eleven komme i praktik hos kolleger for at lære specialer eller andre arbejdsmetoder vedrørende konservering i al almindelighed.

b. Lønnen i praktikperioderne udredes af læremesteren. Andre udgifter i forbindelse hermed, kost, logi og transport udredes af praktikstedet.

c. Alle sådanne praktikforhold skal godkendes af det faglige udvalg, og eleven skal have bevis for hvert praktikforhold med indholdet beskrevet på DZK's formular.

Stk.8. Løn

a. Eleven aflønnes efter de mindstelønninger, der er fastsat af D.Z.K. Disse fastsættes af generalforsamlingen, og skal behandles mindst hvert 2.år.

b. Elever, der i henhold til §3 stk. 6b har nedsat læretid, starter på det løntrin, der bevirker, at slutlønnen starter på det løntrin, der bevirker at slutlønnen svarer til 4. års løntrin.

c. Eleven har ret til ferie jfr. Arbejdsmarkedets bestemmelser for ferie.

Stk.9.

Læremesteren indstiller eleven til den praktiske prøve ved skriftlig henvendelse til det faglige udvalg senest 3 måneder før den dato prøven ønskes afholdt.

Det faglige udvalg fastsætter datoen for den teoretiske prøve og orienterer lærestedet herom mindst et halvt år før prøven.

Stk.10.

Hvis en læremester ikke ser sig i stand til at yde en elev en forsvarlig oplæring, skal denne efter samråd med eleven sørge for, at få eleven anbragt hos en anden mester, der i henhold til §3 stk2 er berettiget til at udlære elever. Ansvarsfordeling og aflønning aftales parterne imellem. En sådan ordning skal altid godkendes af det faglige udvalg, og påtegnes kontrakten.

Stk.11.**Praktisk oplæring. Linie 1 mindre dyr.**

- a. Udstopning af fugle i al almindelighed, herunder skindlægning og kønsbestemmelse.
- b. Udstopning af mindre pattedyr til og med størrelse grævling/ræv.
- c. Udstopning og montering af pattedyrhoveder – til og med størrelse rådyr.
- d. Eleven skal lære at fremstille præparater ved brug af såvel færdige kunstkroppe som selvstændigt udfærdigede kroppe.
- e. Restaurering af ældre præparater.
- f. Færdiggørelse af præparater. Herunder farvning af ben m.m.
- g. Rensning af kranier og opsatse og gevirer samt montering af trofæer i almindelighed.
- h. Afstøbningsteknikker vedr. afstøbning af detaljer, gebisser mm
- i. Opbevaring og forsendelse af såvel råvarer som færdige præparater.

Stk.12. Praktisk oplæring Linie 2. større dyr.

- a. Montering af større og store pattedyr og hovedmontager af samme på egne og/eller købte mannequiner.
- b. Restaurering af beskadigede og/eller ældre præparater.

- c. Afkogning – rensning (affedtning) af større kranier og trofæer.
- d. Garvning og tyndskæring af skind.
- e. Kendskab til modellering fra bunden.
- f. Bemaling med Airbrush.
- g. Opbygning af fodstykker/basis.
- h. Afstøbningsteknikker vedr. afstøbning af detaljer, gebisser mm.
- i. Fremstilling af småtrofæer af f.eks. grandler, haler fødder etc.
- j. Et vist kendskab til montering af fugle og mindre pattedyr.

Stk.13. Teoretisk oplæring

- a. Eleven skal lære at artsbestemme fugle og pattedyr.
- b. Eleven skal erhverve sig et bredt kendskab til systematik, zoologi i almindelighed og anatomi. Dette skal ske via det daglige konserveringsarbejde, litteratur samt billeder og studier af levende dyr.
- c. Eleven skal erhverve sig kendskab til de til enhver tid gældende love, og bekendtgørelser, cirkulærer, internationale konventioner m.m. som faget er underlagt.

Stk. 14.

Det faglige udvalg kan udarbejde detaljerede uddannelsesbeskrivelser samt en fortegnelse over de præparater, som eleven skal fremvise ved prøven jvf. § 4 stk. 2 j.

Stk. 15.

Eleven skal gennem hele uddannelsesforløbet dagligt føre bog over alt udført arbejde. Dette må gerne suppleres med arbejdsbeskrivelser og studier foretaget udenfor lærestedet evt. suppleret med fotos og skitser etc. Dagbogen betales af læremesteren og gennemses og underskrives hver måned. Dagbogen og evt. supplerende materiale er elevens ejendom. Det faglige udvalg, skal have dagbogen til gennemsyn og underskrift en gang årligt. Derudover kan udvalget til enhver tid rekvirere den til gennemsyn.

Stk 16.

Det faglige udvalg kan ophæve et læreforhold hvis læremester, elev eller begge parter groft eller gentagne gange overtræder disse uddannelsesvedtægter og ikke efterlever udvalgets skriftlige

påbud desangående. Forinden skal der være forsøgt mægling mellem parterne ved et møde mellem disse og mindst to af det faglige udvalgs medlemmer.

Ved opløsning af et læreforhold skal et nyt lærested forsøges fundet til eleven hvis denne ønsker det.

Hvis en tvist mellem læremester og elev i forbindelse med opløsning af et læreforhold ikke kan løses ved udvalgets mellemkomst, kan parterne søge sagen løst ved civilt søgsmål.

§ 4 Prøven

Stk.1.

a. Eleven, der indstilles til prøve, skal have gennemgået en grundig uddannelse som zoologisk konservator i henhold til ovenstående regler.

b. I særlige tilfælde kan personer, der visiteres af Naturstyrelsen i forbindelse med dispensationssager i henhold til konservatorbekendtgørelsens §5 stk. 3, indstilles til den teoretiske del af prøven.

c. Prøven afholdes i to separate dele, en teoretisk og en praktisk.

d. Udover eleven, læremesteren og skuemestrene, har offentlige observatører, DZK's formand og formanden for det faglige udvalg adgang til prøverne. Andre interesserede, f.eks. lærestedets daglige personale, kan være til stede, hvis prøvens parter accepterer dette.

e. Skuemestrene afvikler prøven suverænt. Læremester, observatører og andre tilstedeværende må ikke påvirke afviklingen af prøven.

f. En skuemester er inhabil, hvis denne er beslægtet med den elev eller den læremester, der er involveret i prøven, eller selv er læremester for den elev, der skal aflægge prøve.

g. Når en skuemester har lovligt forfald, eller er inhabil, træder en suppleant ind.

h. Det faglige udvalg kan ved alle prøver udpege en kvalificeret person udenfor udvalget som eksaminator, hvis der skønnes at være behov for det.

Stk. 2. Den praktiske prøve.

a. Skal afholdes inden for to måneder før den dato uddannelsestiden udløber ifølge kontrakten.

b. Når det faglige udvalg har modtaget og godkendt indstillingen til den praktiske prøve, er udvalget ansvarlig for prøvens afholdelse.

c. Den praktiske prøve afholdes normalt på lærestedet. Hvis særlige forhold gør sig gældende, kan den afholdes andetsteds. Ved eventuel uenighed mellem parterne i en sådan sag, er det faglige udvalgs afgørelse gældende.

Prøven afvikles under ledelse af tre skuemestre alle dokumenterede udgifter i forbindelse med prøven (transport, forplejning, evt. logi) samt et honorar og afsluttes på én dag.

d. Skuemestrene skal have godtgjort alle dokumenterede udgifter i forbindelse med prøven(transport, forplejning, evt logi) samt et honorar som erstatning for tabt arbejdsfortjeneste. Gebyret reguleres hvert år på DZK´s generalforsamling.

e. Udgifterne i forbindelse med prøven afholdes af læremesteren.

f. Prøvens varighed : højst 8 timer.

g. Ved prøven for linje 1 skal eleven udstoppe et pattedyr eller en fugl af mellemstørrelse. Emnet findes ved lodtrækning mellem mindst to emner – et pattedyr og en fugl – som skuemestrene medbringer. Hvis der er mere end to emner, skal der være et lige antal pattedyr og fugle. Alle materialer vedr. monteringen skaffes af lærestedet.

h. Ved prøven må der anvendes færdige, støbte kroppe eller dele af disse.

i. Ved prøven for linje 2 skal eleven hovedmontere en råbuk med bringe. Lærestedet skaffer selv et garvet hovedskind, opsats, mannequin og øvrige materialer, der skal anvendes ved montagen.

j. Som støtte for skuemestrenes vurdering, skal eleven kunne fremvise nogle præparater, som denne selvstændigt har fremstillet på lærestedet i løbet af læretiden jvf. artsliste i vejledningen.

Stk. 3. Den teoretiske prøve.

a. Prøven skal afholdes inden for elevens sidste læreår.

b. Det faglige udvalg fastsætter tid og sted jfr.. §3 stk. 9.

c. Prøven afholdes i to dele:

1. Artskendskab: Systematik, alm. zoologi og bestemmelse af de arter, der er omfattet af pensum for henholdsvis linie 1 og linie 2. Pensum fastsættes af det faglige udvalg.
2. Lovkendskab. Lovgivning vedr. konservatorbranchen, arbejdshygiejne, arbejdssikkerhed og div. konserveringsmetoder. Denne del af prøven kan delvis bestå af skriftlige opgaver.
3. Der gives separate karakterer for hver del af prøven

d. Prøven i arts-kendskab varer højst 2 timer. Eleven har forinden en halv times forberedelsestid med hjælp af håndbøger. Under eksaminationen må eleven ikke anvende håndbøger eller notater. Eksaminationen foretages af tre skuemestre.

e. Prøven i lov-kendskab mm. varer højst en time. Eksaminationen foretages af min. 2 skuemestre..

f. D.Z.K. afholder alle udgifter til skuemestrene jvf. stk. 2 d for D.Z.K. elever.

Andre, der går op til den teoretiske prøve, skal selv afholde udgifterne i forbindelse med prøven. Eventuelle rejseudgifter for eleven betales af lærestedet.

Stk. 4. Bedømmelse.

Umiddelbart efter såvel den teoretiske som den praktiske prøve træder skuemestrene sammen og voterer. Resultatet af voteringen skal gives ved prøvens afslutning.

a. Elevens præstation i hver af prøvens dele bedømmes efter følgende karakterskala:

12 - for den fremragende præstation.

10 - for den fortrinlige præstation.

7 - for den gode præstation.

4 - for den jævne præstation.

02 - for den tilstrækkelige præstation.

00 - for den utilstrækkelige præstation.

- 3 - for den ringe præstation.

For at bestå prøven kræves mindst 02 i begge prøvens dele.

c. Personer, der går op til prøven i henhold til stk. 1 b, får dog blot bedømmelsen bestået eller ikke bestået. Der udstedes ikke noget egentligt uddannelsesbevis, men et dokument udfærdiget på DZK's brevpapir, med bedømmelsen, underskrevet af skuemestrene.

Stk. 5. Hvis prøven ikke er bestået.

a. Elev og læremester modtager en skriftlig nærmere begrundelse.

b. Ny prøve følger de almindelige prøveregler, og kan tidligst finde sted to måneder efter en ikke bestået prøve. Prøven kan højst gentages to gange.

Læremesteren afholder alle udgifter ved nye prøver.

Stk. 6.

Ved bestået prøve (begge dele bestået) udfærdiges et D.Z.K. Uddannelsesbevis. Af beviset skal fremgå følgende:

Elevens personalier

Læremesterens navn, adresse og evt. forretningsadresse.

Dato og sted for prøven.

Navne på skuemestrene.

Elevens prøvekarakter, samt hvilket emne, der blev brugt ved den praktiske del af prøven.

Eventuelle bemærkninger.

Beviset skal underskrives af de tre skuemestre og foreningens formand.

Beviser for eventuelle praktikperioder vedhæftes.

§ 7. Ændringer

stk.1. Disse vedtægter kan ændres eller ophæves ved 2/3 majoritet af fremmødte medlemmer på en ordinær eller ekstraordinær generalforsamling.

Ovenstående vedtægter for uddannelse af zoologiske konservatorer indenfor Dansk Zoologisk Konservatorforening er revideret på DZKs generalforsamling d. 7. marts 2015.